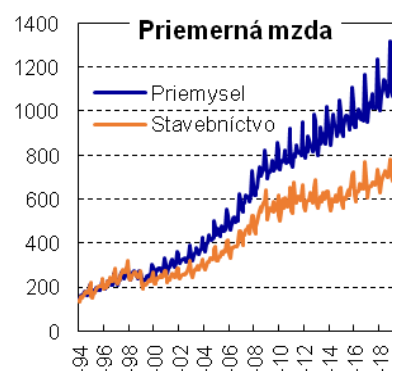
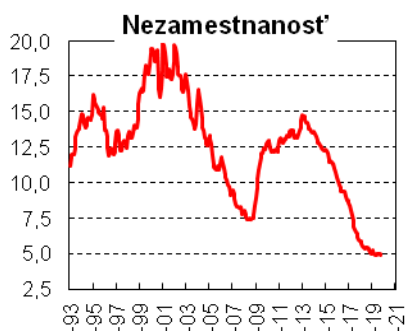
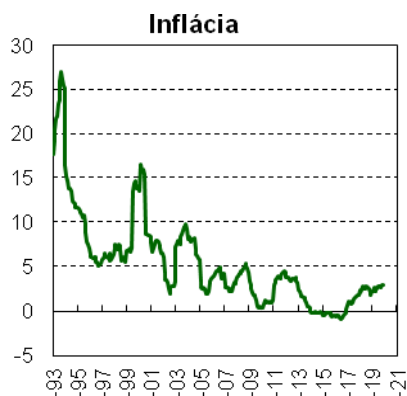
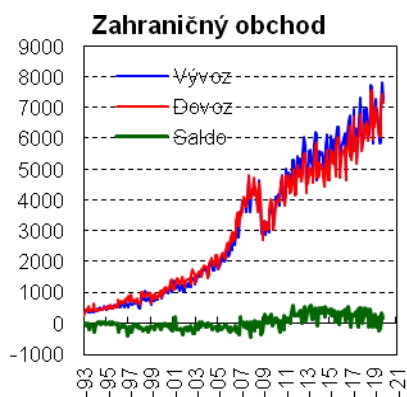

MAKROEKONOMICKÝ A FINANČNÝ VÝVOJ V NOVEMBRI 2019

Doc. Ing. Vladimír Baláž, PhD., DrSc.
uzávierka: 13.01.2020

Celkový ekonomický vývoj

V novembri 2019 došlo k celkovému poklesu ekonomickej aktivity. Klesali tržby v priemysle i stavebníctve. Znížil sa aj objem zahraničného obchodu. Súčasne rychlým tempom rástli spotrebiteľské ceny.

Výroba a zahraničný obchod

Tržby z priemyselnej výroby na medziročnej báze novembri 2019 celkovo klesli o 8,4%. Klesali tržby vo všetkých kľúčových odvetviach. V automobilovom priemysle tržby medziročne klesli o 5,3%, vo výrobe strojov o 10,9%, vo výrobe elektrických strojov o 7,3% a vo výrobe spotrebnej elektroniky o 13,4%. Klesli aj tržby vo výrobe gúmy a plastov, o 11,5%.

Tržby v stavebníctve zaznamenali v novembri 2019 pokles o 2,5%.

Zahraničný obchod zaznamenal v novembri 2019 pokles Vývoz medziročne poklesol o 4,3% a dovoz o 5,8%. Dosiahol sa malé kladné saldo vo výške 158 mil. eur.

V decembri 2019 sa **index ekonomickeho sentimentu** oproti novembri 2019 znížil o 0,9% (prepočítaný na novú bázu, ktorou je priemer roku 2015). Jeho celková trojmesačná kľzavá hodnota dosiahla 97,9%. Klesol index sentimentu v priemysle (-3,3%), v obchode (-1,3%) a v službách (-2,3%). Index v stavebníctve sa medzičasne nezmenil. Index spotrebiteľskej dôvery klesol o 1,4%.

Cenový vývoj

V novembri 2019 dosiahol rast spotrebiteľských cien medziročne 3,0%. Najviac narástli ceny za potraviny a nealkoholické nápoje (+5,0%), alkohol a tabak (+3,0%), bývanie a energie (+3,7%) a vzdelávanie (+4,5%).

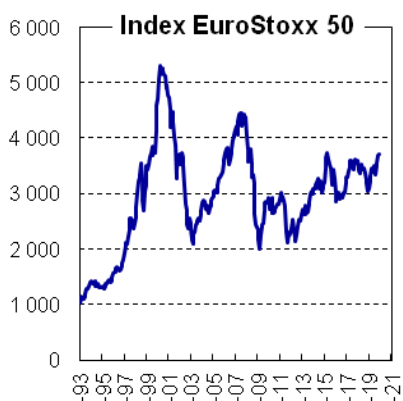
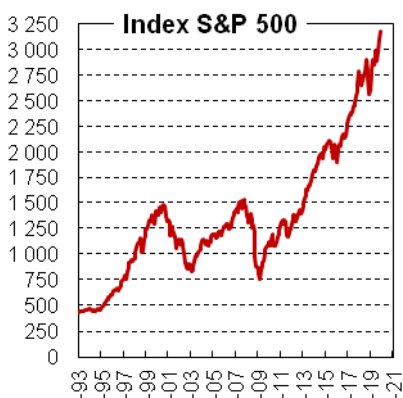
Ceny priemyselných výrobkov pre tuzemských výrobcov sa v novembri 2019 oproti minulému roku v priemere zvýšili o 0,2% a ceny pre export klesli o 0,3%. Spomalenie rastu cien výrobcov odráža celkové spomalenie rastu slovenskej ekonomiky a exportov.

Ceny stavebných prác stúpli v novembri o 3,4% a ceny stavebných materiálov klesli o 0,4%.

Nezamestnanosť a tržby v maloobchode

V novembri 2019 sa miera nezamestnanosti oproti predchádzajúcemu mesiacu znížila o 0,2%. Oproti novembri 2018 klesla o 0,16% a dosiahla úroveň 4,92%. Na úradoch práce sa registrovalo 136 tisíc nezamestnaných. Počty nezamestnaných boli medziročne nižšie o 4 tisíc. Zároveň bolo k dispozícii 97,8 tisíc voľných pracovných miest. Spomalenie ekonomickeho rastu sa zatiaľ neprejavuje na poklese záujmu o zamestnancov. Napriek stagnácii nezamestnanosti súčasne stúpa aj počet voľných pracovných miest.

V novembri 2019 sa tržby v maloobchode oproti novembri 2018 znížili o 4,0%. Tržby v hypermarketoch klesli o 3,8%, kým tržby v malých predajniach stúpli o 15,9%.

Verejné financie a finančné trhy

V decembri 2019 schodok v štátnom rozpočte dosiahol 2 201 mil. eur (v decembri 2018 bol schodok 1822 mil. eur). Prudký nárast schodku bol spôsobený splátkou za vojenské lietadlá. Schodok v rozpočte dosiahol koncom roka 107,8% plánu.

Daňové príjmy rozpočtu mierne zaostali oproti pôvodnému predpokladu. Výber daní sa naplnil na 99,0%, v tom DPH na 101,7% a spotrebné dane na 97,6%. Výber daní z príjmu právnických osôb sa naplnil na 100,9%.

V novembri 2019 dosiahli úroky na spotrebiteľské vklady a úroky na úvery najnižšie úrovne za posledných 20 rokov.

V decembri 2019 a januári 2020 sa akciovým trhom v USA aj Európe darilo a hodnoty indexov dosahovali rekordné úrovne.

Základné makroekonomické ukazovatele Slovenska

Obdobie	2019 ^e	2019 Q1	2019 Q2	2019 Q3	09/2019	10/2019	11/2019	2020 ^{bf}	2021 ^{bf}
Výroba a zahraničný obchod									
HDP (mil. EUR) bežné ceny, kvartálne	94 600	21 708	23 640	24 651 ^x	x	x	x	98 600	103 500
HDP (% rast v stálych cenách)	2,4	3,8	2,2	1,3	x	x	x	2,3	2,8
Priemyselná produkcia, medziroč. prírastok %	+0,1	9,3	-0,6	-5,6	-3,8	-6,1	-8,4	2,3	2,8
Stavebná produkcia, medziročný prírastok v %	+1,2	6,0	2,3	-2,9	0,6	-2,7	-2,5	2,5	3,5
Zahraničný obchod (tovary), mil. EUR :									
• Vývoz	80 000	20 644	19 956	6 244	7 019	7 825	7 309	88 775	88 775
• Dovoz	79 000	19 671	19 665	6 327	6 899	7 468	7 152	85 725	85 725
• saldo	1 000	973	291	-83	120	357	158	3 050	3 050
Cenový vývoj									
Medziročná inflácia, %	3,0	2,4	2,5	2,9	2,9	2,7	3,0	2,1	2,2
Zamestnanosť a mzdy									
Priemerné mzdy, EUR ^b , za									
• národné hospodárstvo (kvartálne)	1088	1023	1101	1063	x	x	x	1139	1197
• priemysel	1 150	1102	1192	749	1127	1132	1371	1197	1258
• stavebníctvo	750	707	739	749	738	769	809	770	808
Počet zamestnaných, tis. (kvartálne, VZPS)	2 590	2588,4	2569,9	2585,1	x	x	x	2 595	2 603
Miera nezamestnanosti podľa VZPS (kvartálne)	5,8	5,8	5,7	5,9	x	x	x	5,8	5,8
Evidovaná miera nezamestnanosti v % ^b	5,0	5,1	4,9	5,0	5,0	4,9	4,9	5,8	5,8
• počet evidovaných nezamestnaných ^b	138 000	141 208	135 180	137 624	138 893	136 192	135 507	5,0	5,0
Verejné financie									
Štátny rozpočet: ^a									
Príjmy v mil. EUR	15 825	3 078	6 751	10 455	10 455	12 126	13 493	15 890	15 400
• percento plnenia	102,1	19,9	43,6	67,5	67,5	78,2	87,1	100,0	100
Výdavky v mil. EUR	18 027	4 243	8 243	12 296	12 296	13 724	15 303	18 572	18 752
• percento plnenia	102,8	24,2	46,4	70,1	70,1	78,3	87,3	100	100
Saldo v mil. EUR	-2 201	-1 166	-1 492	-1 841	-1 841	-1 599	-1 1810	-2 682	-2 353
Finančné trhy									
Výmenný kurz USD za EUR ^b	1,1196	1,1356	1,1239	1,1116	1,1004	1,1053	1,1051	1,1500	1,200
Priemerné úrokové miery z úverov, % ^b									
• podniky nad 5 rokov	2,33	2,34	2,32	2,32	2,31	2,31	2,30	2,00	2,200
• spotrebiteľské do 1 roka	12,66	12,79	12,57	12,59	12,66	12,82	12,56	12,00	12,50
• spotrebiteľské nad 5 rokov	6,80	7,00	6,84	6,73	6,64	6,60	6,53	6,50	6,80
Priemerné úrokové miery zo stavu vkladov, %									
• podniky – neterminované vklady	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
• domácnosti – neterminované vklady	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,04
• domácnosti – termínované do 1 roka	0,40	0,48	0,50	0,50	0,50	0,50	0,49	0,40	0,50
Dvojtýždňová repo sadzba ECB v % ^b	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10
Index DJ Eurostoxx 50 ^b	3 715	3215	3417	3459	3515	3551	3693	3800	4000
Index S&P 500 ^b	2 913	2482	2883	2959	2982	2978	3105	3200	3300

Zdroje: Štatistický úrad SR, Národná banka Slovenska, Ministerstvo financií. Prognózy sú uvádzané podľa Výboru pre makroekonomické prognózy MFSR. Vysvetlivky: a - ku koncu obdobia; b – priemer za obdobie; e = odhad; f = prognóza, VZPS = výberové zisťovanie pracovných síl = koná sa kvartálne podľa metodiky EÚ. Prognózované a odhadované hodnoty sú vytlačené *kurzívou*.